

प्रश्न 4 अधोलिखित पदानां अर्थ हिन्दी भाषायां लिखत । 8×1=8
(क)महत् (ख) पारितोषिकं (ग)आचार्या (घ)कृषकः (ङ)सरिता (च) आपणं
(छ) वीरः (ज) शाक-फलानि

प्रश्न 5 अधोलिखित प्रश्नानां एकपदेन उत्तरत । 8×1=8

प्र1 छात्राः किम् यच्छन्ति?

प्र2 जनकः कुत्र गच्छति?

प्र3 सीमा प्रदेशं कः गच्छति?

प्र4 कः क्षेत्रं कर्षति?

प्र5 श्वेता किम् इच्छति?

प्र6 कः विद्यायाः लाभं न प्राप्नोति?

प्र7 महतां धनम् किम् अस्ति?

प्र8 सरिता केन पूरिता अस्ति?

प्रश्न 6 अधोलिखित प्रश्नानां पूर्णवाक्येन उत्तरत । 6×2=12

प्र1 लवकुशयोः पितामहः कः आसीत्?

प्र2 आपणिकः कानि कानि शाक-फलानि यच्छति?

प्र3 परोपकारः किम् भवति?

प्र4 कृषकः जनेभ्यः किं किं यच्छति ?

प्र5 कानि प्रकाराणि जनाः भवन्ति ?तेषां नामानि लिखत ।

प्र6 रामायणं पुस्तकं कः अलिखत्?

खण्ड - ख

प्रश्न 7 अधोलिखित अंकानि संस्कृत भाषायाम् लिखत । 3×1=3

(क) 31 (ख) 37 (ग) 34

प्रश्न 8 अधोलिखित संस्कृत अंकपदानि अंकेषु लिखत । 3×1=3

(क) त्रयःत्रिंशत् (ख) पञ्चत्रिंशत् (ग) अष्टत्रिंशत्

प्रश्न 9

अधोलिखित संयुक्त वर्णानि विच्छेदनं कृत्वा लिखत ।

2×½=1

(क) मृगः

(ख) चन्द्रः

प्रश्न 10

अधोलिखितानि संयुक्त वर्णानि संयोजनम् कृत्वा लिखत ।

2×1=2

(क) न+ऋ+प+अः

(ख) स्+अ+ह+अ+स्+र+अ

प्रश्न 11

उचित शब्दरूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत ।

3×1=3

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
तृतीया	रमया	रमाभ्याम्	_____
द्वितीया	गजम्	_____	गजान्
प्रथमा	_____	गजौ	गजाः

प्रश्न 12

उचित धातुरूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत ।

3×1=3

धातु	लकार	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
खाद्	लृट्(प्रथम पु०)	खादिष्यति	खादिष्यतः	_____
गम्	लङ्ग(मध्यम पु०)	अगच्छ	_____	अगच्छत
पठ्	लङ्ग(उत्तम पु०)	_____	अपठाव	अपठाम

प्रश्न 13

निर्देशानुसारेण अधोलिखित संज्ञा/क्रिया पदानां परिचयं लिखत ।

6×1=6

(क)बालकात् (लिङ्ग,विभक्ति ,वचन)

(ख)करिष्यसि (लकार,पुरुष,वचन)

प्रश्न 14

(क) रेखांकित पदानाम् लकार नामानि लिखत ।

3×1=3

(क) तौ पुस्तकं अपठताम् ।

(ख) युवाम् क्षेत्रे क्रीडथ ।

(ग) तौ पुस्तकं पठिष्यतः ।

(ख) कोष्ठात् चित्वा उचित धातुपद वाक्यानि पूरयत ।

3×1=3

- (क) बालकाः गृहे _____ । (पठिष्यन्ति, पठिष्यथ, पठिष्याव)
(ख) आवामः पुस्तकं _____ । (अपठत, पठिष्यथ, पठिष्यावः)
(ग) युवाम् क्षेत्रे _____ । (अखेल, अखेलत, अखेलाव)

प्रश्न 15 अधोलिखित वाक्यानि संस्कृत भाषायां अनुवादं कुरु ।

3×1=3

- (क) बालक पुस्तक पढेगा ।
(ख) हम सब खेलते हैं ।
(ग) राघव गाँव गया ।

प्रश्न 16 अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृत भाषायां लिखत -

5×1=5

एकस्मिन् वने एकः जीवकः नाम सिंह वसति स्म । एकदा एकः मूषकः तत्र अगच्छत् । सः सुप्तस्य सिंहस्य पृष्ठे अनृत्यत् तस्य केशान् च अकृन्तत् सिंहः क्रोधितः अभवत् । एतत् दृष्ट्वा मूषकः अवदत्-
"कृपाम् कुरु माम् च न मारय इति ।"

- प्र01 जीवकः कः आसीत्?
प्र02 कः सिंहस्य पृष्ठे आसीत्?
प्र03 कः क्रोधितः अभवत्?
प्र04 सिंहस्य पृष्ठे मूषकः किम् अकरोत्?
प्र05 मूषकः सिंहम् किम् अवदत्?

रचना

प्रश्न 17 एकस्मिन् विषये अनुच्छेद लिखत ।

5×1=5

1. मम प्रिय मित्रं अथवा 2. मम प्रिय खेलम् अथवा 3. ओमान देशस्य सौन्दर्य

(Any one)

End of the question paper.